
VALINNAISAINEOPAS

2018

Tässä oppaassa on selvitetty lyhyesti syventävien ja soveltavien valinnaisaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Lisätietoja saat kyseisten aineiden opettajilta. Opo-tunneilla valintoja käsitellään tarkemmin.

Oppilas tekee ainevalinnat kahdessa vaiheessa.

- Ensin oppilas valitsee **yhden** taito- ja taideaineen ("*taitai-aine*"). Sitä opiskellaan kaksi tuntia viikossa sekä 8. että 9. luokalla. Taitai-valinta tarkoittaa lisätunteja yhteiseen taito- ja taideaineeseen, ja se arvioidaan osana tätä ainetta. Päättöarvosanan oppilas saa 9. luokan päättyessä.
- Toisessa vaiheessa oppilas valitsee **yhden pitkän** ja **yhden lyhyen** valinnaisaineen. Pitkää valinnaista opiskellaan sekä 8. että 9. luokalla, lyhyttä vain 8. luokalla. Näistä valinnaisaineista oppilas saa todistukseen numeroarvosanan.

Valinnoissa sinun kannattaa ottaa huomioon seuraavia asioita:

- Valinnaisaineista annetaan todistusarvosana numeroin.
- Harkitse valintaasi huolella etukäteen, sillä valinnaisaineen vaihtaminen on hankalaa: se onnistuu vain erittäin perustelluista syistä.
- Valinnan lähtökohtana ovat sinun omat harrastuksesi sekä kiinnostuksesi valittavan aineen opiskeluun. Pohdi asiaa itsenäisesti ja yhdessä perheesi kanssa. Harkitse tarkkaan myös varavalintasi.
- Minkään valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytyksenä peruskoulun jälkeisiin oppilaitoksiin pyrittäessä.

Jos oppilaalla on jo valittuna A2-kieli, hän valitsee vain yhden taitai-aineen ja yhden lyhyen valinnaisaineen.

Musiikkiluokkalaiset ovat jo valinneet musiikin, he eivät tee enää muita valintoja.

VAIHE 1. TAITO- JA TAIDEAINEIDEN VALINNAISET TUNNIT 4vvh

Huomaa, että sellainen taito- ja taideaine, jota ei ole enää kaikille yhteisenä 8. ja 9. luokan opetusohjelmassa, päättyy kokonaan 7. luokan jälkeen, jos et valitse sitä valinnaisaineeksi. Näitä aineita ovat kuvataide, musiikki, kotitalous ja käsityö. Päättyvän aineen numero jää siten päättötodistukseesi jo 7. luokalta.

Valitsemasi taitai-aineen opetus jatkuu, ja saat siitä päättöarvosanan yhdeksännen luokan päättyessä. (7. luokalta alkanut oppiaine jatkuu 9. luokalle saakka).

Kotitalous

Kotitaloudessa saat tietoja ja taitoja, joilla selviydyt tulevasta elämästäsi itsenäisesti ja opit valmistamaan monipuolisesti ruokaa ja leivonnaisia. Opit myös hyvää ravitsemusta, erityisruokavalioita ja ympäristöasioita unohtamatta sekä opit hallitsemaan talouttasi, huolehtimaan kodistasi ja vaatteistasi.

Kotitaloudessa opit käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa kotitalouden hoitamisessa ja perehdyt suomalaisen ja kansainväliseen ruokakulttuuriin sekä suunnittelet ja toteutat erilaisia juhlia ja tapahtumia.

Kuvataide

Kuvataiteen opetus kehittää kykyä ymmärtää taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Oppilaiden omat kokemukset, mielikuviutus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle.

Kuvataiteen opetuksen tehtävä on ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia välineitä, materiaaleja ja ilmaisun keinoja.

Käsityö

Valinnaisessa käsityössä syvennetään osaamista sekä ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan omia tuotteita. Käytössä ovat kaikki käsityön materiaalit, koneet ja tekniikat sekä teknisen käsityön että tekstiilityön puolelta. Valinnaisen käsityön opetus vahvistaa innovointi- ja ongelmanratkaisu taitoja, syventää jo tuttujen toteuttamistapojen hallintaa, ja mahdollistaa kokeilla uusia tekniikoita esim. vaateompelun, värjäyksen ja painannan, kankaankudonnan ja koneneulonnan alueella sekä puu-, että metallitekniikoissa. Käsityö tukee oppilaan hyvinvointia ja elämänhallintaa, sekä ohjaa työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja.

Liikunta

Sisältöinä on monipuolisesti eri yksilö- ja joukkuelajeja. Opetellaan myös uusia lajeja ja liikuntamuotoja sekä vahvistetaan liikunnan perustaitoja. Sisällöt suunnitellaan yhdessä opettajan kanssa ja hyödynnetään monipuolisesti eri ympäristöjä ja tiloja. Tytöt ja pojat liikkuvat omissa ryhmissään.

Musiikki

Kurssilla tutustutaan ryhmän mielenkiinnon mukaan erilaisiin musiikkityyleihin ja musiikin ilmenemismuotoihin ja opetussisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Kurssin pääpaino on musisoinnissa ja kurssilla valmistellaan yhdessä ohjelmistoa esim. koulun tilaisuuksiin.

Opetuksen sisällöissä otetaan huomioon oppilaan oma musiikkikulttuuri ja musiikillinen kiinnostus. Tavoitteena on yhtyesoiton perusteiden hallinta (rummut, basso, kitara ym.) ja hyvä äänenmuodostus.

VAIHE 2. PITKÄT VALINNAISAINHEET 4vvh

B2 SAKSA

B2 RANSKA

B2 VENÄJÄ

B2-kieli on oppilaalle äidinkielen jälkeen kolmas tai neljäs opiskeltava kieli, joten oppilaalla on jo paljon kokemusta kielten opiskelusta. Hän kykenee käyttämään aiemmin hankkimaansa tietoa ja taitoa oppimisensa tukena. Oppilasta rohkaistaan käyttämään kaikkia opiskelemissään kieliä monipuolisessa vuorovaikutuksessa ja tiedonhankinnassa. Opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan kielellistä päättelykykyä ja samalla edistää hänen kielenopiskelutaitojaan. Kulttuurisen moninaisuuden ymmärtämistä syvennetään pohtimalla erilaisia kieliyhteisöihin liittyviä arvosidonnaisia ilmiöitä. B2-kielen opetusryhmä muodostetaan, kun 12 oppilasta on valinnut kielen.

ENGLANNIN SYVENTÄVÄ

Englanti on nykyään Suomessa käyttökieli eikä niinkään enää vieras kieli. Se on monella tavalla läsnä arjessamme ja sitä tarvitaan yhä enenevässä määrin myös opiskeltaessa ja työelämässä. Tällä kurssilla syvennetään 8. ja 9. luokan englannin sisältöjä mm. tieto- ja viestintätekniikkaa hyväksi käyttäen. Suuri osa työskentelystä on ollut oppilaiden toiveesta projektityöskentelyä, esim. jonkin maan esittely PowerPointillä tai oppilaan itsensä valitseman laulun sanojen kääntäminen englannista suomeen. Kurssin voi valita kuka tahansa riippumatta opintomenestyksestä kaikille yhteisessä englannissa. Syventävästä englannista ei tule läksyä vaan opiskelu tapahtuu tunneilla.

KOTITALOUDEN SYVENTÄVÄ

Kotitalouden syventävä kurssi vahvistaa oppilaan kädentaitoja, luovuutta sekä kykyä tehdä valintoja ja toimia kodin arjessa kestävästi. Kurssi kehittää oppilaan valmiuksia vuorovaikutukseen ja yhdessä toimimiseen sekä syventää edelleen jo aiemmin saavutettuja suunnittelu-, työskentely- ja voimavarojen hallinnan taitoja. Kurssilla voidaan käsitellä kaikkia kotitalouden sisältöalueita, ruokaosaamista ja ruokakulttuuria, asumista ja yhdessä elämistä sekä kuluttaja- ja talousosaamista, hyödyntäen oppilaiden kiinnostuksen kohteita sekä paikallisia ja ajankohtaisia aiheita.

KUVATAITEEN SYVENTÄVÄ

Kuvataiteen valinnaisella ja syventävällä kurssilla käytetään ja kokeillaan peruskurssia monipuolisemmin erilaisia kuvan tekemisen tekniikoita. Vahvistetaan oppilaalla jo hallussa olevia taitoja ja hankitaan uusia. Pyritään hyödyntämään myös tieto- ja viestintätekniikkaa osassa töitä. Seurataan, mitä kuvataiteen ja kulttuurin saralla tapahtuu koulun ulkopuolella ja tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin ja osallistutaan kuvataidekilpailuihin.

KÄSITYÖN SYVENTÄVÄ, TEKNINEN TYÖ

Tunneilla valmistetaan itse suunniteltuja esineitä ja harjoitellaan erilaisia työtapoja. Työt voivat olla: puutöitä, metallitöitä, kone- ja sähköopin töitä, muovitöitä, teknistä piirtämistä ja suunnittelua, erilaisia korjaus- ja asennusprojekteja (polkupyörä, mopo, kaluste yms.). Materiaali- ja tekniikkakirjo on hyvin laaja.

Oppilas laatii oman tai annetun työidean pohjalta suunnitelman, joka toteutetaan yksin tai työryhmissä. Suunnitelma laaditaan aina oppilaan omien tietojen ja taitojen mukaan. Työn lähtötilanne on siis oppilaan taitotason mukainen. Lopuksi kaikki projektit ja oppiminen arvioidaan.

Vaativampien työtapojen harjoittelussa voidaan tehdä opettajan tarjoamia harjoitustöitä. Uusien työtapojen ja tekniikoiden oppiminen voidaan sisällyttää myös oppilaan itse suunnittelemaan työhön. Syventävä tekninen työ arvioidaan päättötodistukseen omalla arvosanallaan.

KÄSITYÖN SYVENTÄVÄ, TEKSTIILITYÖ

Valinnaisessa tekstiilityössä syvennetään osaamista sekä ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan omia tuotteita. Oppilaan käytössä ovat tekstiilityön materiaalit, laitteet ja tekniikat monipuolisesti. Valinnaisen tekstiilityön opetus vahvistaa ja syventää oppilaiden omasta elämysmaailmasta nousevaa innovointia ja ongelmanratkaisua sekä käsityön suunnitteluun, tekemiseen ja ilmaisuun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista.

Tekemisen taitoja syvennettäessä tunnistetaan myös erilaisia materiaalien ja tuotteiden ominaisuuksia sekä harjoitellaan niin perinteisiä kuin kokeileviakin tekniikoita. Tekstiilityössä on mahdollista syventää taitojaan mm. ompelussa ja lankatöissä, oppia kutomaan kangasta ja tutustua erilaisiin tapoihin koristella kangasta värjäämällä, painamalla ja kirjomalla. Käsityön kasvatustehtävänä on tukea oppilaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa sekä työelämään ja ammattiin liittyviä valintoja.

LIIKUNNAN SYVENTÄVÄ

Liikunnan tarkoitus on tuottaa iloa, virkistystä ja hyvinvointia. Liikunnan syventävän kurssin tavoitteena on liikunnallisten taitojen vahvistaminen ja syventäminen. Oppilaat osallistuvat toiminnan suunnitteluun yhdessä ryhmän ja opettajan kanssa. Liikunnassa hyödynnetään monipuolisesti eri liikuntaympäristöjä ja liikuntamuotoja tutustuen myös uusiin ja erilaisiin, mahdollisesti myös opiskelijan omakustanteisiin liikuntamuotoihin, esimerkiksi miekkailu, kiipeily, melonta tms. Kurssien muodostamisessa pyritään huomioimaan eri sukupuolet.

MATEMATIIKAN SYVENTÄVÄ

Matematiikan syventävän kurssin tavoitteena on syventää ja laajentaa peruskoulun matematiikan oppimäärää. Kurssin aikana kehitetään matemaattista ajattelua, loogista päättelykykyä ja ongelmanratkaisutaitoja.

Kurssin oppimäärää laajentavat sisällöt valitaan oppilaita kiinnostavista aiheista, ilmiöistä ja niihin liittyvistä ongelmista. Ongelmia ratkaistaan ja tulkitaan yksin ja yhdessä muun muassa keskustelemalla, laskemalla, piirtämällä, kokeilemalla ja rakentamalla sekä tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen.

Kurssilla voidaan perehtyä esimerkiksi salakirjoitusmenetelmiin, lukujärjestelmiin, ohjelmointiin, pelisuunnitteluun, taso- ja avaruusgeometriaan, 3D-suunnitteluun, joukko-oppiin, logiikkaan, pulmatehtäviin, tilastoihin, matematiikan historiaan ja tekoälyyn.

MUSIIKIN SYVENTÄVÄ

Musiikin opiskelu valinnaisena aineena syventää ja laajentaa musiikissa aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Musiikkia opiskellaan monipuolisesti esimerkiksi laulaen, soittaen, kuunnellen, liikkuen sekä keksien ottaen huomioon oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet ja harrastuneisuudet. Tunneilla musisoidaan yhdessä ja opitaan perustietojen ja -taitojen lisäksi myös luovaa ilmaisua ja yhteistoimintaa.

SUOMEN KIELEN JA KIRJALLISUUDEN SYVENTÄVÄ

Tavoitteenamme on monipuolistaa ja syventää äidinkielen ja kirjallisuuden osaamista vahvistamalla osallisuutta, yhteistoiminnallisuutta ja luovuutta. Teemme monipuolisia improvisaatio-, ilmaisu- ja draamaharjoituksia erilaisissa oppimisympäristöissä. Harjoittelempa omaehtoista kirjoittamista kirjoittamalla runoja, novelleja, kertomuksia, kuvauksia ja näytelmiä. Valmistamme näytelmiä, runoesityksiä sekä muita pieniä esityksiä koulun juhliin ja tilaisuuksiin. Numeroarviointi perustuu jatkuvan näytön ohella opettajan ja ryhmän antamaan rakentavaan palautteeseen sekä oppilaan itsearviointiin.

Tule mukaan kokemaan ilmaisun iloa!

YHTEISKUNTAOPPI, YRITTÄJYYSKASVATUS

Yrittäjyystaidossa annetaan perustiedot ja -taidot yritystoiminnasta sekä elinkeinoelämästä. Tavoitteena on saada hyödyllisiä tietoja ja taitoja aikuiselämää varten, sekä tukea yritteliäisyyden, aktiivisuuden ja omatoimisuuden kehittymistä. Opettelemme myös työelämässä tärkeitä yhteistyö-, vuorovaikutus- ja esiintymistaitoja. Opiskelu on käytännönläheistä. Tutustumme erilaisiin yrityksiin ja niiden toimintaan yritysvierailujen ja vierailijoiden avulla. Lisäksi tutustumme asiakas-

palveluun, myyntiin, mainontaan ja verkkokaupan toimintaan. Opittuja asioita sovelletaan Yrityskylä-toiminnassa ja etenkin oman harjoitusyrityksen toiminnassa.

Tavoitteena on, että 8. luokan aikana oppilas saa tarvittavat taidot ja yrityssuunnitelman oman harjoitusyrityksen perustamiseen, sillä 9. luokan alkaessa perustamme ryhmissä lukuvuoden ajaksi oikean yrityksen tavoin toimivia yrityksiä. Harjoitusyrityksen toiminta voidaan joko lopettaa lukuvuoden päättyessä tai sitä voidaan halutessaan jatkaakin. Yrityksen tuotto jaetaan osakkaiden kesken. Lisäksi osallistumme valtakunnalliseen Nuori Yrittäjyys -ohjelmaan. (www.nuoriyrittajyys.fi)

LYHYET VALINNAISAINHEET 2vvh (opiskellaan 8. luokalla)

KOTITALOUDEN SOVELTAVA, LEIVONTA JA JUHLAT

Kurssilla leivotaan ja juhlitaan yhdessä. Juhlien ja leivonnaisten suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa hyödynnetään ja vahvistetaan aiemmin hankittuja kotitaloustaitoja sekä nivotaan käytäntöön koulun muita oppiaineita kuten kemiaa, kuvataidetta ja yhteiskuntaoppia.

Kurssi edistää kädentaitoja ja organisointikykyä sekä kannustaa luovuuteen ja esteettisyyteen. Keskiössä ovat yhteistyö ja yhdessä oppiminen. Juhlakulttuurin ja leivonnan osa-alueet painottuvat oppilaiden mielenkiinnon mukaisesti. Ruoka- ja tapakulttuurin lisäksi voidaan käsitellä juhlapukeutumista, juhlatilan koristelua, juhlien ohjelmasisältöjä, juhlien järjestämistä ammattina jne.

Kurssi mahdollistaa yrittäjämäisen toiminnan ja yhteistyön koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

KIELTEN SOVELTAVA, SAKSAN ALKEITA REPPUREISSAAJALLE

Tekisikö mielesi matkustaa Keski-Euroopassa, selviytyä matkailijan arjesta ja päästä lähemmäksi tavallisten ihmisten arkea? Tule opiskelemaan saksan kielen alkeita käytännönläheisesti ja hauskaasti, ilman kotiläksyjä. Kurssin tavoitteena on, että selviät kauppa- ja ravintola-asioinnista sekä lipunostotilanteista. Toki tietäkin ja neuvoa osaat kysyä ja tiesi perille löytää. Kielioppia emme opiskele, mutta sitäkin enemmän haalimme sanoja ja hyödyllisiä fraaseja reppuumme tulevien seikkailujen varalle.

KÄSITYÖN JA KUVATAITEEN SOVELTAVA, MUOTOILU

Meille kuluttajille tulee kaappoihin tarjolle jatkuvasti uusia tuotteita. Vanhoja tuttuja esineitä, astioita, huonekaluja ja vaatteita, jotka ovat vähän erilaisia kuin ne, jotka olet nähnyt aiemmin. Muotoilija on oman näkemyksensä avulla saanut vanhan idean näyttämään uudelta ja erilaiselta. Tällä kurssilla tutustutaan käsityön ja kuvataiteen keinoin tuotesuunnittelun koko prosessiin ideasta valmiiksi esineeksi.

LIKUNNAN JA BIOLOGIAN SOVELTAVA, LUONTOLIIKUNTA

Kurssin tavoitteena on tukea oppilaan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten luontoliikuntakokemusten kautta. Tavoitteena on myös vahvistaa oppilaan luontosuhdetta sekä vastuullista liikkumista luonnossa. Kurssilla painottuu fyysinen aktiivisuus ja yhdessä tekeminen.

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti luontoliikunnan eri muotoihin eri vuodenaikojä ja lähimaastoja hyödyntäen (esimerkiksi retkeily, suunnistus, marjastus, kalastus, melonta, lumikenkäily, laskettelu). Kurssi voidaan mahdollisuuksien mukaan toteuttaa myös yhtenä tai useampana pidempänä reissuna. Kurssin tarkempi sisältö suunnitellaan ryhmän kanssa.

LUONNONTIETEEN SOVELTAVA (FYSIKKA, KEMIA, BIOLOGIA, MAANTIETO)

Kurssilla tarkastellaan arkipäivän ilmiöitä luonnontieteen näkökulmasta. Työskentely on kokeellista, ilmiöpohjaista, elämyksellistä sekä teknologiaa hyödyntävää. Pyritään mahdollisuuksien mukaan opiskelemaan vaihtelevissa oppimisympäristöissä tekemällä retkiä ja vierailuita.

MUSIIKIN SOVELTAVA

Musiikin tuottamisen vaiheet tulevat tutuiksi kokeillen ja itse tehden. Oppilaita ohjataan tekemään omia musiikkituotoksia ja biisejä esim. improvisoimalla, säveltämällä, sanoittamalla, sovittamalla, soittamalla ja tallentamalla.

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN SOVELTAVA

Kurssin tavoitteena on kehittää oppilaan tietoteknistä osaamista sekä taitoja käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa opiskelussa. Oppilas hyödyntää kurssin aikana monipuolisesti työvälineohjelmia, kuvankäsittelyä, tiedonhakua ja verkko-oppimisympäristöä omassa ja ryhmän työskentelyssä, töiden muokkaamisessa ja jakamisessa. Perusvalmiuksia hankittuaan oppilas tekee itsenäisesti tai ryhmässä oman projektin, jossa hän syventyy tarkemmin johonkin tietotekniikan osa-alueeseen kuten tietotekniikan historiaan, alaan ammattina, tekoälyyn, tietoturvaan, virtuaalitodellisuuteen, digitalisaatioon, lohkoketjuteknologiaan, sosiaaliseen mediaan tai robotiikkaan.

VALINTAKORTTI 2018-2020

Oppilas _____ Luokka _____

Valinnaiset aineet 8.-9. luokilla

Oppilas tekee ainevalinnat kahdessa vaiheessa.

- Ensin oppilas valitsee yhden taide- ja taitoaineen. Sitä opiskellaan kaksi tuntia viikossa sekä 8. että 9. luokalla. Taitai-valinta tarkoittaa lisätunteja yhteiseen taide- ja taitoaineeseen, ja se arvioidaan osana tätä ainetta. Päätösarvosanan oppilas saa 9. luokan päättyessä.
- Toisessa vaiheessa oppilas valitsee yhden pitkän ja yhden lyhyen valinnaisaineen. Pitkää valinnaista opiskellaan sekä 8. että 9.- luokalla, lyhyttä vain 8. luokalla. Näistä valinnaisaineista oppilas saa todistukseen numeroarvosanan.

Jos oppilaalla on jo valittuna A2-kieli, hän valitsee vain taitai-aineen ja yhden lyhyen aineen.

Vaihe 1

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET TUNNIT 4 vvh

Valitse seuraavista taitai-aineista yksi aine. Merkitse valintasi numerolla 1 ja varavalinta numerolla 2.

Taide- ja taitoaine, yht 4 vvh	8 lk	9 lk	Oppilaan valinta	Koulun merkinnät
Kotitalous	2 vvt	2 vvt		
Kuvataide	2 vvt	2 vvt		
Käsityö	2 vvt	2 vvt		
Liikunta	2 vvt	2 vvt		
Musiikki	2 vvt	2 vvt		

VALINNAINEN VIERAS KIELI

Merkitse, jos olet opiskellut A2-kieltä (5. luokalla alkava vieras kieli).

A2-kieli, 4 vvh sisältyy valinnaisiin 8-9 luokilla	8 lk	9 lk	Oppilaan valinta	Koulun merkinnät
Espanja	2 vvt	2 vvt		
Ranska	2 vvt	2 vvt		
Saksa	2 vvt	2 vvt		
	2 vvt	2 vvt		

Oulussa _____ / _____ 20_____

_____ Huoltajan allekirjoitus

Vaihe 1: Palauta valintakortti opinto-ohjaajalle.

Vaihe 2

PITKÄ VALINNAISAINE

Valitse seuraavista oppiaineista yksi aine. Merkitse valintasi numerolla 1 ja kaksi varavalintaa numeroilla 2 ja 3.

Pitkä valinta: B2-kieli tai syventävä/soveltava aine 4 vvh	8 lk	9 lk	Oppilaan valinta	Koulun merkinnät
B2-kieli Saksa	2 vvh	2 vvh		
B2-kieli Ranska	2 vvh	2 vvh		
B2-kieli Venäjä	2 vvh	2 vvh		
Englannin syventävä	2 vvh	2 vvh		
Kotitalouden syventävä	2 vvh	2 vvh		
Kuvataiteen syventävä	2 vvh	2 vvh		
Käsityön syventävä, tekninen työ	2 vvh	2 vvh		
Käsityön syventävä, tekstiilityö	2 vvh	2 vvh		
Liikunnan syventävä	2 vvh	2 vvh		
Matematiikan syventävä	2 vvh	2 vvh		
Musiikin syventävä	2 vvh	2 vvh		
Suomen kielen ja kirjallisuuden syventävä	2 vvh	2 vvh		
Yhteiskuntaoppi, yrittäjyyskasvatus	2 vvh	2 vvh		

LYHYT VALINNAISAINE

Valitse seuraavista oppiaineista yksi lyhyt valinta. Merkitse valintasi numerolla 1 ja kaksi varavalintaa numeroilla 2 ja 3.

Lyhyt valinta: soveltava aine 2 vvh	8 lk	9 lk	Oppilaan valinta	Koulun merkinnät
Kotitalouden soveltava, leivonta ja juhlat	2 vvh			
Kielten soveltava (saksan alkeita reppureissaajalle)	2 vvh			
Käsityön ja kuvataiteen soveltava, muotoilu	2 vvh			
Liikunnan ja biologian soveltava, luontoliikunta	2 vvh			
Luonnontieteen soveltava (fysiikka, kemia, biologia, maantieto)	2 vvh			
Musiikin soveltava	2 vvh			
Tieto- ja viestintäteknologian soveltava	2 vvh			

Kaikki valinnaiset aineet yhteensä	6 vvh	4 vvh
------------------------------------	-------	-------

Oulussa _____ / _____ 20____

Huoltajan allekirjoitus

Vaihe 2: Palauta valintakortti opinto-ohjaajalle.